

Datum
2020-11-23

RÄDDNINGSTJÄNSTEN SKÅNEMITT

Tillsynsplan 2021

Enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
samt Lag (2010:1011) om brandfarlig och explosiv vara

RÄDDNINGSTJÄNSTEN SKÅNEMITT

Bakgrund

Kommunen ska enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor "se till att åtgärder vidtas för att förebygga bränder och skador till följd av bränder samt, utan att andras ansvar inskränks, verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder".

Räddningstjänsten Skånemitt bedriver därför tillsynsverksamhet. Den 1/1 2021 träder en ny lag med förändringar i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor ikraft. Förändringarna innebär ett tydligare krav på förebyggande verksamhet med följande formulering:

Förebyggande verksamhet som staten och kommunerna ansvarar för enligt denna lag ska planeras och organiseras så att den effektivt bidrar till att förebygga bränder och andra olyckor samt förhindra eller begränsa skador till följd av bränder och andra olyckor. Särskild vikt ska läggas vid att förhindra människors död och andra allvarliga skador.

Under 2021 ska Myndigheten för samhällsskydd och beredskap publicera nya föreskrifter för att förtydliga kommunens ansvar. Vidare har Räddningstjänsten Skånemitt i egenskap av tillståndsmyndighet för Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor ett tillsynsansvar över efterlevnaden av lagen och dess föreskrifter.

Tillsynsverksamheten är uppdelad på tre olika tillsynstyper, vilka tillsammans utgör underlaget för vilka objekt som tillsyn riktas mot:

- Regelbunden tillsyn – tillsyn på objekt som valts ut för periodiserade tillsynsfrister. Räddningstjänsten har en förteckning över vilka typer av objekt som bör ha periodiserade tillsynsfrister samt vilken tidsfrist (två eller fyra år) som anses rimlig. Tillsynsfristerna och förteckningen är under uppdatering.
- Tematillsyn – tillsyn på en grupp av objekt som inte är med bland de regelbundna tillsynerna. Tematillsyn innebär en särskild satsning för att under en kortare tidsperiod utföra tillsyn mot ett flertal liknande objekt, till exempel flerbostadshus, butiker, campingplatser och badplatser.
- Händelsebaserad tillsyn – tillsyn som initieras genom att allmänheten, andra myndigheter eller personal inom räddningstjänsten uppmärksammat någon misstänkt brist i brandskyddet på ett objekt.

Coronapandemin har medfört att räddningstjänsten under 2020 tvingats göra omprioriteringar från dåvarande tillsynsplan. Det planerade antalet tillsyner kunde genomföras, men vissa objektsgrupper (särskilda boenden och vårdinrättningar) har till största del undvikits.

Mål

Räddningstjänsten Skånemitt har följande mål för tillsynsverksamheten 2021:

- Genomföra tillsyn på 90-100 tillsynsobjekt, varav cirka 65 stycken på objekt med regelbunden tillsynsfrist. Övriga tillsyner lämnas till stor del oplanerade för att lämna utrymme för tematillsyner och händelsebaserade tillsyner.
- Hitta och implementera alternativa sätt att utföra tillsyn för att nå ut till samtliga planerade objekt, även om coronapandemin fortsätter försvåra verksamheten.

RÄDDNINGSTJÄNSTEN SKÅNEMITT

- Skapa strategi för tillsyn av flerbostadshus och påbörja inventering av flerbostadshus.
- Implementera förändringar i tillsynsarbetet enligt den föreskrift som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska publicera under 2021.
- Fortsätta det påbörjade arbetet med att se över de nuvarande tillsynsfristerna och förnya förteckningen över objekten som har tillsynsfrist.

Prioritering och urval

Räddningstjänsten gör en prioritering av vilka objekt som bör tillsynas, utifrån vilket tillsynsbehov objekten bedöms ha. Det finns ett stort antal objekt som skulle kunna tillsynas, men målet är att förlägga räddningstjänstens resurser där de gör som störst nytta för samhället. För 2021 har följande prioriteringar gjorts:

- Räddningstjänsten har generella prioriteringar av objekt för tillsyn, där ett flertal olika faktorer har betydelse. Exempel på sådana faktorer är byggnadens utformning, särskilda risker kopplat till byggnaden eller verksamheten, om människor kan förväntas ha god lokalkännedom, om människor kan förväntas utrymma själva samt om sovande människor kan finnas i lokalen. Dessa faktorer avspeglas i regel i den eventuella tillsynsfristen för objektet.
- Regelbunden tillsyn utgör en stor del, ca 70 %, av det totala antalet tillsyner. Detta för att de objektskategorier som tilldelats en tillsynsfrist generellt har bedömts ha ett stort tillsynsbehov. Trots detta kan det finnas enstaka objekt inom dessa kategorier vars tillsynsbehov är lågt. Det gäller till exempel objekt som har tillsynats ett flertal gånger under kort tid med få eller inga anmärkningar. Det finns därför enskilda objekt som kan tillåtas få förlängd frist.
- Under 2020 har räddningstjänsten fått ett stort antal tips om olika objekt som är i behov av tillsyn. Det kan vara objekt som räddningstjänsten inte känner till sedan tidigare, nya objekt eller objekt där någon särskild händelse påverkat tillsynsbehovet. Räddningstjänstens erfarenhet från året är att dessa objekt ofta har ett stort tillsynsbehov och att resurser bör prioriteras åt dem. Därför finns ett stort antal oplanerade tillsynsobjekt för att lämna utrymme för sådana tillsyner.

Identifierat tillsynsbehov

Räddningstjänsten Skånemitt har identifierat följande tillsynsbehov för 2021.

Regelbunden tillsyn

Det finns cirka 80 objekt vars tillsynsfrist har löpt ut eller kommer löpa ut under 2021. 15 av dessa har prioriterats ner och kommer endast tillsynas om det framåt slutet av 2021 finns extra utrymme för dem. Objekten kommer annars planeras för tillsyn 2022.

Tematillsyn

Räddningstjänsten har noterat att förändringarna i Lag om skydd mot olyckor innebär att den förebyggande verksamheten ska "lägga särskild vikt vid att förhindra människors död och andra allvarliga skador". De flesta dödsbränderna inträffar i bostäder. Tillsyn av

RÄDDNINGSTJÄNSTEN SKÅNEMITT

flerbostadshus kan vara ett sätt att förbättra brandskyddet i bostäder. Räddningstjänsten ska därför utveckla metoder för att utföra tillsyn på flerbostadshus och påbörja en inventering av flerbostadshus som kan vara aktuella för tillsyn.

Vidare har räddningstjänsten under sommaren 2020 uppmärksammat att framkomligheten till de kommunala badplatserna tidvis varit begränsade. Inför badsäsongen 2021 ska räddningstjänsten därför se över samtliga kommunala badplatser.

Händelsebaserad tillsyn

Räddningstjänsten avsätter resurser för att kunna genomföra händelsebaserad tillsyn när behov uppstår.

Samverkan med andra myndigheter

Räddningstjänsten har under 2020 utvecklat ett samarbete med både Höör och Hörby kommuns miljömyndighet. Till exempel har gemensamma tillsyner genomförts tillsammans med miljömyndigheten i båda kommuner och tillsynsför rättare från de olika enheterna har hjälpt varandra på olika sätt. Räddningstjänsten planerar att fortsätta detta samarbete under 2021, men har i dagsläget inget särskilt projekt inplanerat med andra myndigheter. Räddningstjänsten bedömer att det finns utrymme i tillsynsplanen för att kunna starta upp sådana projekt under året.

Osäkerheter och anpassningar till följd av coronapandemin

Coronapandemin har under 2020 försvårat tillsynsverksamheten. Baserat på hur läget ser ut nu (slutet av november 2020), kan pandemin förväntas fortsätta påverka arbetet även under 2021. Tillsynsbehovet minskar dock inte – tvärtom har det nationella antalet omkomna i bränder under 2020 ökat från de föregående två åren. Räddningstjänsten ska därför sträva efter att kunna fortsätta sin tillsynsverksamhet, men arbetet behöver vara flexibelt. Fysiska tillsyner ska genomföras i största möjliga mån, men räddningstjänsten behöver även utarbeta digitala alternativ som kan användas under vissa tidsperioder eller för vissa objekt. Fysiska tillsyner behöver även föregås av en riskbedömning.

Uppföljning och utvärdering

När brister uppmärksammas vid en tillsyn, bör någon slags uppföljning göras. Uppföljningens omfattning bör spegla bristens karaktär och allvarlighetsgrad. För enklare brister kan uppföljning via email eller telefon vara tillräckligt. För allvarligare brister kan ett återbesök krävas. Vilken nivå av uppföljning som är lämplig bedöms från fall till fall. Om brister ej åtgärdats inom rimlig tid, bör tillsynsför rättaren överväga att kravställa om åtgärder med föreläggande eller förbud. Vid krav på åtgärder ska återbesök genomföras efter utgången tidsfrist.

Uppföljning och utvärdering av tillsynsverksamheten kommer ske löpande under året gällande antalet tillsyner som genomförts. Hur tillsynsverksamheten är organiserad kommer utvärderas i samband med arbetet med ett nytt handlingsprogram för den förebyggande verksamheten, samt i samband med att verksamheten anpassas efter den nya lagstiftningen och föreskriften. Uppföljning sker även vid årets slut i samband med Länsstyrelsens årsuppföljning.